

Selectieadvies archeologische monumentenzorg

Burgemeester van Oerlehof 10 te Sint-Oedenrode Gemeente Meierijstad Proefsleuvenonderzoek

Econsultancy-rapportnr. 8352.001

Econsultancy
(definitieve versie rapport)

	Naam	Afdeling/bedrijf	Datum	Paraaf
Opsteller	Juan van der Roest	senior archeoloog, gemeente 's-Hertogenbosch afdeling SO/Erfgood	13-06-2019	
Controle	Stefan Molenaar	senior archeoloog, gemeente 's-Hertogenbosch afdeling SO/Erfgood	13-06-2019	SM
Controle Gemeente Meierijstad	Karlijn Kersten	medew. gebiedsontwikkeling Erfgood (Monumenten, Archeo- logie & Cultuurhistorie)	14-06-2019	KK

1. Inleiding

In opdracht van Gebr. Van Stiphout Projectontwikkeling heeft Econsultancy in april 2019 een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd in het plangebied Burgemeester van Oerlehof 10 te Sint Oedenrode. In dit plangebied wordt de huidige bebouwing gesloopt en worden nieuwe huizen gerealiseerd met bijbehorende tuinen en parkeerplaatsen.

Doel van proefsleuvenonderzoek is het aanvullen en toetsen van de gespecificeerde archeologische verwachting zoals vermeld in het bureau- en booronderzoek (2018). Het gaat om gebied- of vindplaatsgericht onderzoek. Het proefsleuvenonderzoek gebeurt door middel van waarnemingen in het veld, waarbij (extra) informatie wordt verkregen over bekende en/of verwachte archeologische waarden binnen een onderzoeksgebied. Dit omvat de aan- of afwezigheid, aard, omvang, datering, gaafheid, conservering en inhoudelijke kwaliteit van die waarden. De archeologische verwachting is voor de periodes Paleolithicum en Mesolithicum *laag*, voor de periodes Neolithicum t/m Nieuwe Tijd *hoog*. Er is tevens bekend dat er in 1794 een troepenmacht van het Franse leger in Sint-Oedenrode was gestationeerd. De kazerne van deze troepenmacht zou op ca. 100 m ten zuiden van het plangebied gelegen zijn en vermoedelijk zouden in de omgeving van deze kazerne, mogelijk tot in het plangebied, Franse troepen gelegerd zijn geweest.

Resultaat van het onderzoek is een rapport met een waardering en een inhoudelijk (selectie-)advies aan de hand waarvan een beleidsbeslissing (een selectiebesluit) kan worden genomen. Dit betekent dat de veldactiviteiten uitgevoerd worden tot het niveau waarop deze beslissing gefundeerd genomen kan worden, dat wil zeggen dat de archeologische waarden van het terrein/vindplaats in voldoende mate zijn vastgesteld.

De gemeente Meerijstad is - als bevoegde overheid - nu gevraagd het rapport te beoordelen en een selectieadvies op te stellen. Het rapport is daartoe voorgelegd aan de afdeling SO/Erfgoed van de gemeente 's-Hertogenbosch.

1.1 Het plangebied

Het plangebied is max. ca. 75 m lang en max. ca. 63 m breed en heeft een omvang van 2.550 m². De huidige bebouwing bevindt zich in de noordelijke helft van het plangebied en betreft een diamantslijperij die in 1950 is opgericht en in de jaren '90 van de 20^e eeuw uitgebreid. Deze bebouwing neemt ongeveer 600 m² (23,5 %) van het oppervlak in. De bijbehorende bestrating neemt ongeveer 850 m² (33 %) in. Voor de locatie en exacte begrenzing van het plangebied wordt verwezen naar het rapport van Econsultancy, zie onder.

1.2 Aard van de bedreiging

De ontwikkeling bestaat uit de sloop van de huidige bebouwing en het plaatsen van patio-woningen. Hierbij wordt ook nieuwe bestrating, tuinen en parkeerplaatsen aangelegd. Naar verwachting zal de verstoringsdiepte meer dan 50 cm -mv bedragen. Bij de voorgenomen werkzaamheden zal grondverzet plaatsvinden, waardoor de oorspronkelijke bodem en daarmee eventueel aanwezige archeologische resten in het gebied kunnen worden verstoord.

2. Archeologisch onderzoek

Econsultancy heeft het onderzoek in april 2019 uitgevoerd; resultaten zijn vastgelegd in het rapport:

Reynaert, J., 2019: Rapportage proefsleuvenonderzoek Burgemeester van Oerlehof 10 te Sint-Oedenrode in de gemeente Meerijstad - Econsultancy-rapportnr. 8352.001 - versie 2, 3 juni (?) 2019.

Eerder was de conceptversie (25 april 2019) van dit rapport beoordeeld; daarbij waren enkele kleine op- en aanmerkingen geplaatst die in deze definitieve versie in voldoende mate zijn verwerkt.

2.1 Onderzoeksmethode

Naast de eisen zoals omschreven in het PvE is het proefsleuvenonderzoek uitgevoerd conform de eisen en normen zoals aangegeven in het protocol 4003 als onderdeel van de BRL 4000. Het onderzoek heeft plaatsgevonden in twee fases.

Voorafgaand aan het proefsleuvenonderzoek werd op 4 april 2019 een sanering uitgevoerd in de

zuidelijke helft van het plangebied. Een oppervlakte van 393 m² werd onderzocht, waarbij verdiept werd tot aan de onderkant van het plaggendeek, maar niet tot aan het sporenniveau. Tijdens de sanering is het vlak geïnspecteerd op vondsten van het Franse legerkamp uit 1794, maar hiervan zijn geen sporen aangetroffen. Ook andere archeologische vondsten werden tijdens de sanering niet aangetroffen.

Op 19 april werd vervolgens het proefsleuvenonderzoek uitgevoerd. De locatie van de proefsleuven werd iets verschoven ten opzichte van de locatie beschreven in het PvE, aangezien de aanwezigheid van de huidige bebouwing en vijver van de diamantslijperij, plantenbakken en struikgewas, kabels en een lantaarnpaal het niet mogelijk maakten om de proefsleuven op de in het PvE vastgelegde locatie aan te leggen.

2.2 Conclusie onderzoek (verkort)

Tijdens het onderzoek is in proefsleuf 2 een vindplaats aan het licht gekomen. Het gaat hierbij om een rij paalkuilen die op basis van het vondstmateriaal gedateerd kan worden in de IJzertijd. Deze rij is ca. 4 m lang en heeft een N-Z oriëntatie. De kuilen zijn echter zeer ondiep en bevatten slechts een aantal zeer gefragmenteerde aardewerkstukken. De IJzertijd-vindplaats zou mogelijk in relatie kunnen liggen met de nederzettingenresten die op 200 m ten noordoosten van het plangebied, aan de Rooise Zoom, zijn aangetroffen en waarvan vermoed wordt dat deze in ZO richting doorlopen.

In het zuidelijke gedeelte van proefsleuf 3 werd een ondiepe greppel gevonden waarin zich een klein aardewerkfragment bevond. Op basis hiervan kon de greppel tussen 1200 en 1400 of later gedateerd worden. Verder bevonden er zich enkel natuurlijke sporen en recente verstoringen in het onderzochte gebied. Het merendeel van het vondstmateriaal bestond uit aardewerkfragmenten die gedateerd kunnen worden tussen 1100 en 1500. Er zijn echter geen sporen aangetroffen waaraan deze vondsten te relateren zijn.

2.3 Advies Econsultancy

De lage waardering van de vindplaats leidt tot het selectieadvies: *niet-behoudenswaardig*. Het advies is daarom dan ook om geen vervolgonderzoek uit te voeren en het plangebied vrij te geven voor verdere ontwikkeling. Het definitieve selectiebesluit zal worden genomen door de bevoegde overheid, de gemeente Meierijstad.

Er is geprobeerd een zo gefundeerd mogelijk advies te geven op grond van de gebruikte onderzoeksmethode. De aanwezigheid van archeologische sporen of resten in het plangebied kan nooit volledig worden uitgesloten. Econsultancy wil de opdrachtgever er daarom op wijzen dat, mochten tijdens de geplande werkzaamheden toch archeologische waarden worden aangetroffen, er conform artikel 5.10 van de Erfgoedwet uit juli 2016 een meldingsplicht geldt bij het Ministerie van OCW (de Rijksdienst voor het Cultureel erfgoed: ARCHIS-meldpunt, telefoon 033-4227682), de gemeente Meierijstad of de provincie Noord-Brabant.

3. Beoordeling rapportage namens/door de Gemeente Meierijstad

Het rapport voldoet aan de huidige wet- en regelgeving. Het is goed opgesteld en bevat voldoende informatie om tot een selectieadvies/-besluit te komen.

3.1 Selectieadvies Gemeente Meierijstad

Gezien het voorgaande kan de gemeente instemmen met de inhoud en strekking van het rapport en met het advies om binnen de AMZ-cyclus *geen* verder vervolgonderzoek noodzakelijk te achten en het plangebied vrij te geven voor verdere ontwikkeling.

Verder neemt de gemeente het advies van Econsultancy over ten aanzien van het mogelijk alsnog voorkomen van zogenaamde 'toevalsvondsten' en de wettelijke gezien juiste omgang daarmee:

De aanwezigheid van archeologische sporen of resten in het plangebied kan nooit volledig worden uitgesloten. Econsultancy wil de opdrachtgever er daarom op wijzen dat, mochten tijdens de geplande werkzaamheden toch archeologische waarden worden aangetroffen, er conform artikel 5.10 van de Erfgoedwet uit juli 2016 een meldingsplicht geldt bij het Ministerie van OCW (de Rijksdienst voor het Cultureel erfgoed: ARCHIS-meldpunt, telefoon 033-4227682), de gemeente Meierijstad of de provincie Noord-Brabant. In de praktijk kan melding het beste direct bij de gemeente plaatsvinden.